

Henricus Herp
=====

2. Hälfte 15. Jh.; Dominikanerkonvent Basel

a^r "G 279. Scala amoris. plura alia pro sermonibus", sonst leer.

a^v leer.

b^{r-v}

b^{r-v} Notae explanatoriae de apocalypsi

">Candelabra 7. lira< significant (?) 7 ecclesias et in medio eorum christus. Matth. ultimo 'ecce vobiscum etc.' poderis vestis sacerdotalis i. alba ... (

c^r Notae de Thobia

"Thobias gerit tipum boni secularis interpretatur conuersus ad universa pietatis opera se conuertit ..." (Handwritten notes: hominum regnum f. 19. b. v. / Sermo primus [A]mice ascende superius (Luc. 14,10). Querit doctor sanctus 2^a 2^e q. 24 vtrum caritas infunditur secundum quantitatem naturalium ... - ... vt posset a christi consorcio non auelli Quod et nos feliciter assequi donet caritas patris gracia christi et comunicacio spiritus sancti Amen.)

c^v leer.

d^{r-e r} Particuli textuum de apocalypsi

">prologus< Confiteor tibi pater etc. (Matth. 11,25). reuelauit per multa qui fuerit homo christus. celestis angelus ... (d^v leer; e^r) Apocalipsis Ihesu christi etc. i. reuelacio ihesu christi i. quasi trinitas reuelatur ihesu christo secundum humanitatem ..." (Handwritten notes: d^r-e^r / Sermo primus [A]mice ascende superius (Luc. 14,10). Querit doctor sanctus 2^a 2^e q. 24 vtrum caritas infunditur secundum quantitatem naturalium ... - ... vt posset a christi consorcio non auelli Quod et nos feliciter assequi donet caritas patris gracia christi et communicacio spiritus sancti Amen.)

d^{v-h v} Registrum in textum quendam theologicum.

i^{r-v} leer.

lr-25r Henricus Herp, scala amoris

">Incipit tractatus qui intitulatur scala amoris nouem distincta scalaribus. de primo scalari amoris qui dicitur amor incomp[ar]abilis ← Sermo primus< [A]mice ascende superius (Luc. 14,10). Querit doctor sanctus 2^a 2^e q. 24 vtrum caritas infunditur secundum quantitatem naturalium ... - ... vt posset a christi consorcio non auelli Quod et nos feliciter assequi donet caritas patris gracia christi et comunicacio spiritus sancti Amen. >Explicit scala amoris<". - s. unten.

25r-111v Henricus Herp, edennyn contemplatiorum

">Incipit prologus in edennyn contemplacionum (!) diuersis industriis et sermonibus distinctum ad intellectum eorum que dicenda sunt instruens. Sermo primus< [A]mice ascende superius (Luc. 14,10). Dicit doctor sanctus in prologo suo super marcum Quod rerum opifex deus

EX A

2. ~~September~~ 15. 1911 Domjutiksmekkouneut Bseel

Druck: Ed. G. Epiney - Burgoard (Veröffentlichungen des
Instituts für europ. Gesch. Mainz, Abt. f. abendländische
Religionsgesch. 106), Wiesbaden 1982, 92-95 (diese
Hs. benutzt).

doctor sanctus in prologo suo super marcum Quod rerum opifex deus sola sue bonitatis intuitu in esse cuncta producens ... (28r)
 >Industria prima de dignatiua inuitacione dei quam tamen diuersi diuersimode suscipiunt. Sermo secundus^(A) mice ascende superius (Luc.14,10). diuina bonitas cum bonum sit vniuersalissimum creaturis omnibus racionabilibus ingenita ... - ... Cum non sit hic aliud quam eterna quies in Amplexu fruicio[nis] amorosissime absorciorum quam omnes contemplatim spiritus omnia feliciter elegerunt etc."
 - s. unten.

111v-113v Henricus Herp, de processu humani profectus (sermo 1, frgm.)

"In superioribus domus fecit sibi secretum cubiculum ... Quantum ad sensum literalem hec verba sunt scripta de Iudith (8,5) que nimirum exemplar erat omnis etatis sexus status et condicionis ... - ... in quam nostra voluntas includitur cum ex amore voluntatem nostram et omnem animi proprietatem penitus in liberam //". - Die drei Traktate sind auch sonst in dieser Reihenfolge zusammen überliefert, vgl. Berlin StB, Lat. Qu.702 (Verzeichnis der lateinischen Handschriften der preussischen Staatsbibliothek zu Berlin 3: F. Schillmann, Die Görres-handschriften, Berlin 1919, 185f. Die ersten beiden Traktate sind gedruckt bei Herp, Theologia mystica, Köln 1538 (Mitteilungen von Mme G. Epiney-Burgard, 15.12.72).

114r-148r Materiae tractatus cuiusdam de sacramento eucharistiae et de celebratione missae

"Sapiencia dei que omnia disposuit suauiter cibos disposuit homini secundum diuersas temporum varietates et status hominis ... (115r) preciositas sanguinis christi probatur :a virginali origine eccli.24 (,23) 'ego quasi vitis ...' (122v-123v leer; 124r) Missa dicitur ratione :angelorum quia ibi mittuntur de cons. d. 2^a Quid si[t] sanguis: :filii dei qui ibi mittitur a deo patre: ... - ... et ideo Ite vobis missa est mala et intollerabilis sentencia etc."

148v Henricus de Primaria, de expositione missae et mysteriorum in ea conten-
149v Tractatus de celebratione missae (frgm.) torum (frgm.)

"Sic nos existimet homo ut ministros christi ... (I Cor.4,1). Quia potissimum ministerium quod est creditum dispensacioni sacerdotum missarum videtur esse celebracio ... - ... et eciam christi oblationem perfectissime figurabat quantum //. - Prolog und vier partes, bricht ab in pars 3 de sacramento eucharistiae cum explanatione canonis.

161r-169r Sermones quidam

">In chadera petri^{Exaltent eum in ecclesia plebis ... (ps.106,32).}
 gregorius quanto dilecti dei amplius a deo diliguntur tanto in tri-
 tura persecucionum durius conteruntur ... (162v) >de s. mathia^{Ce-}
 cedit sors super mathiam ... (act.1,26). augustinus: optimus deus
 quia summe bonus est uult omnes homines saluos et ad cognicionem
 sui nominis venire ... (164v) Cecedit sors etc. dicitur sap. viij bea-
 tus homo qui audit me ..." (3 Zeilen); 165r ">magdalene^{[Q]ue est}
 ista que progreditur quasi aurora ... (cant.6,9). salomon primo
 admiratur eius conuersacionem plenissimam 'que est etc.'

2° eius conuersacionem honestissimam ibi 'pulchra etc.' ... (166v)
 >iacobo^{[A]cessit ad Ihesum mater filiorum zebedei (Matth.20,20).}
 Ieronimus hac ut reor ex causa opinionem regni habuit ... (168r)
 >omnium sanctorum^{Congregate illi sanctos eius (ps.49,5).} legimus
 in ecclesiasticis historijs quod sanctus bonifacius a foca cesare
 impetravit donari sibi ecclesie christi templum rome ... - ... et
 ad eos de quibus loquimur toto corde tendamus ut cum ipsis in eterna
 secula gaudere mereamur per eum qui viuit ... amen." Darunter "Regem
 regum dominum venite adoremus quia ipse est corona sanctorum."

169v leer.

170r-v Materia theologica (de pedibus)

"pedes domini quibus omnia opera sua et maxime corda hominum per-
 ambulat duo sunt, misericordia scilicet pes mollis et veritas siue
 iusticia pes durus et grauis. omnia opera domini ... (170v) obse-
 quium consistit in pedum rigacione ... - ... mel et lac sub lingua
 etc. 2° spiritus a corde procedentis //".

171r-179v Materiae sermonum de sanctis

"Exiit edictum (Luc.2,1). determinat de natuitate et sacramentis
 coniunctis etc. et 4 facit que in 3 apostolus coniungit ad gal. 4 (,4)
 'at vbi venit plenitudo temporis etc.' 1° determinat plenitudinem
 temporis ... (173r) >in purificationis die^{Postquam impleti sunt}
 etc. (Luc.2,²²). iiiij debemus actendere ad laudem dei et edificacionem
 nostram, mandata dei oblacio marie ... (174r: in purif. BMV.)

[Postquam] Solemnitas hodierna celebratur a fidelibus cum exultacione magna
 cuius exultacionis prima racio est gaudium symeonis ... (175r) Erant
 appropinquantes etc. (Luc.15,1). amici solent animare eum qui in

duello solet pugnare ne desperacione frangatur ... (176r) >de sancto petro martire< Vidi alium angelum ascendentem ... (apoc.7,2f.). Tria sunt que perficiunt homines primum est eminencia vite quo ad se ibi 'vidi etc.' ... (176v) Passus sum absque iniuitate ... (Iob 16,18). hodie colimus festum beati pe[tri] cuius passio similis passioni christi. similis christus passus est ab infideli populo iudeorum ... (177r) Vox sanguinis fratris tui ... (gen.4,10). primo describitur huius martiris martirium ibi 'vox' 2° eius suffragium ibi 'clamat' ... (177v) Iuda te laudabunt fratres tui ... (gen.49,8.11). Iudas confitens interpretatur beatum pe[trum] martirem designat qui fidem christi confessus est ... (178r) Simile est regnum celorum homini negociatori querenti bonas margaritas (Matth.13,45). margarite :scie[n]cie prou. (20,15) 'aurum et multitudo gemmarum ...': (179r) de lapidibus duris Iob 28 (,2) 'lapis solutus calore in es vertitur' Sicut stella micans de nebulis eccli. (50,6) 'Quasi stella matutina ...' - ... gloriatur cum prophetis quia predixit mortem."

180r.v leer.

181r-182v Sermo

"Et vos estote parati (Matth.24,44). Vos quibus instat angustia belli Iob 7 (,1) 'milicia est'. Instat bellum duorum nobis ex consideracione finis intenti ... - ... Quinto estote parati qui inuitamini ad epulas eterni conuiuij."

183r-185^r Ps. Bonaventura, sermones tres de apostolis epitomati

"beati oculi qui vident ... (Luc.10,23). anshelmus in libro de veritate 4 necessaria ad videndum primum est apercio oculi ... (183v) beati mundo corde ... (Matth.5,8). phylosophus bonum desideratur ab omnibus quia ut dyonisius nemo dum agit intendit ad malum ... (184v) Vos amici mei estis ... (Ioh.15,14). Vera amicicia nihil dulcius suauius etc. econtra autem peius et secundum tullium vera amicicia est humanarum divinarumque rerum par ... - ... (185r) 3. per animarum annunciationem hinc exeuncium 4. per experienciam etc." Darunter einige Notae zum letzten Sermo. 185v "Memorare nouissima etc. (eccli. 7,40). nouissima includit prima et media quorum recordacio ad humilitatem nos inducit ..." -- Uber diese Sermones des Ps. Bonaventura s. Meyer-Burckhardt 2,42f. zu B VIII 23, 144ra-247vb; hier die Texte gekürzt, auch Initien nicht genau identisch.

185v "Memorare nouissima etc. (eccli.7,40). nouissima includit prima et media quorum recordacio ad humilitatem nos inducit ..."'

186r-187r Sermo de Thoma apostolo

">de sancto thoma< gregorius in omelia super io. 20° Numquam casu gestum creditis ut electus ille discipulus tunc deesset post autem ueniens audiret ... - ... quia certificatus in fide dixit 'deus meus et dominus meus'."

187v-188v leer.

189r-191v Materiae sermonum

"Magna gloria eius in salutari tuo (ps.20,6). 1° notatur gloria meriti qua fulsit in via 2° gloria premii in patria ... (189v) gloria et honore coronasti eum domine (ps.8,6). I reg.2 (,29f.) 'dixit dominus ad helij quare magis honorasti ... ignobiles. ille autem sanctus glorificauit deum immo e contrario deus ipsum ... (190r) Non coronabitur ... (II Tim.2,5). nemo dignus est corona nisi optineat victoriam. currentibus post cursum datur brauium ... (190v) diffusa est gracia (ps.44,3). nemo tam digne valet laudem quam deus dotat gracia decorante in via et gloria consumante ... (191v) In perpetuum coronata triumphat (sap.4,2). Iustum est ut qui fortiter pugnat et hostem suppeditat coronam triumphalem accipiat ut dum talis coronatur ..."

191v-194v Materiae theologicae

"gracia fluuius dicitur :communis est heb.12 'contemplantes ne quid desit gracie dei: :potus pauperum ...: (192r) Timorem mortis excutit hoc quod ipsa mors familiarem hostem nostrum ostendit ... (192v) apoc.14 (,13) 'beati mortui peccato qui in domino moriuntur' i. in dei confessione ... (193r) Scimus quoniam diligentibus deum omnia coperantur in bonum (Rom.8,28). dilectio :facit subiectum suum omnipotentem in bono: :Securum in futuro ...: - ... et luc.9 de 3^{bus} sequi volentibus christum."

195r-v De candelis quae in festo purificationis BMV. circumferuntur

"In festo purificationis Candelas deferimus triplici ratione [...] :virginis. in virgine fuerunt 4 prerogatiue que per candelam designantur ...:" Ein Streifen in der Mitte und das untere Ende des Blattes sind weggerissen.

196r-197r Sermo dominica infra octavam nativitatis domini
 "dominica infra octauas nativitatis< Ecce positus est in ruinam ...
 (Luc.2,34). hoc ewangelium legitur infra octauas nativitatis christi
 ut per propheciā symeonis cuius sunt hec verba ostendatur vtilitas
 nativitatis. ostendit enim eam vtilem triplici statui scilicet in-
 cipiencium siue penitencium ... (196v) 4° tumultuosi qui dilexerunt
 (197r) commouere pedes suos etc."

197v leer.

198r-206r Materiae variae theologicae
 "adolescens - castitatem. laudatur quia :a nupciis abstrahitur: ...
 (198v) aquila sublimitatem in volatu. augustinus* transcendit Io[han-
 nes] omnia cacumina terrarum ... (199r) Ihesus :Iosue ecci. fortis in
 bello Ihesus naue (!) successor moysi: :per iordanem sicco pede duxit
 populum ...: (200r) Tumultus fugere et sibi vacare ut :oraciones
 secrecius deo effundat: :castitatem caucius custodiat: ... (200v-201v
 leer; 202r) In britannia rex christianissimus vrsulam etc. honestate
 morum: :Sapiencia: :pulchritudine: pollebat ... (202v.203r leer;
 203v) flores apud cant.2. [fl]os :excedit artem omnem. christus
 'nec salomon in omni gloria sua ...' (204r) Cassiodorus* temptacio
 est assimilacio boni ad fallendum quia per apprens bonum homo trahi-
 tur ad peccatum ... (205v leer; 206r) habete formam nostram (cf.
 Phil.3,17). cum secundum gregorium ruina angelorum per beatos ho-
 mines debeat restaurari dignum est ... - ... primo ergo plantemus/".

206v leer.

207r-208r Materiae variae theologicae
 "Neemie 8° (,15)'Egredimini in montem ...' Bene copiosissima cari-
 tate beatissima virgo mater sapientibus et insipientibus ... (208r)
 Augustinus de vera religione* tota vita christi quam in terris
 gessit per hominem morum vita et disciplina fuit ..."

208v leer.

209r Materia sermonis cuiusdam
 "labora sicut bonus miles (II Tim.2,3). proponit 3. 1^m de labore
 militari vbi monet esse strenuum ibi 'labora etc.' 2^m de occupa-

cione militari ..."

209v leer.

210r-215r Materia tractatus cuiusdam de ordinatione

"ordinacio animi facit :ad pacem cordis sicut lapis in loco alto ...:
 - ... ut animi ^{um} ^{pessis} inquam passus contine^re primum corporis tui fugam siste
 demum continuata remedia plurimum prosunt."

215v-k^v leer.

Papier; 14 . 21; i + 215 Bl. + k (oben rechts arabisch alt foliiert: 1-42, das letzte Bl. doppelt gezählt, jetzt 42.42a; 171-179 = alt 74-82; 183-194 = alt 62-73; Alte Lücken nach 113, 169, 170, vielleicht auch sonst; 195 beschädigt, s. Inhaltsbeschreibung).

1-111v, 5 u.: Schriftraum 9,5 . 15; 39-41 Zeilen; Kursive, 2. Hälfte 15. Jh.; bis 3r rubriziert. - b-h.111v, 5 u.-206.209-215: Schriftraum c.11 . 17-18; 28-43 Zeilen; Bastarda und Kursive wohl einer Hand, 2. Hälfte 15. Jh.; 195r-v rubriziert. - 207r-208r: flüchtige Kursive, 2. Hälfte 15. Jh.

Einband 15. Jh., glattes rotes Leder (Rücken erneuert 1950); Schnitt gelb; 1 Langriemenschliesse (Leder erneuert); Spiegel Perg.-Fragmente, 1. Hälfte 14. Jh. (vorn: Exempla, Incipit eines Kapitels ">de exemplis solis< Sol est rex magnus. Qui videt solem esse in potestate sua ..."; hinten: Homiliarium, mit Anfang von Gregorius magnus, homilia in evangelia 12, PL 76,1118); ehemals Catenatus (Spuren am hinteren D.) unten); Perg.-Titelschild auf dem vorderen D.

Aus dem Dominikanerkonvent Basel: kein alter Besitzeintrag, aber Signaturen: auf dem Titelschild "P 23" und a^r "G 279"; Schmidt Nr.147.